

KULTUR UNGDOM PRESENTERAR

SPELFESTIVAL HANDBOKEN

En guide för att arrangera lokala spelfestivaler

I INLEDNING

Den här handboken riktar sig till dig som vill arrangera en lokal spelfestival, oavsett om du själv är ung eller om du jobbar med unga i bibliotek, fritidsgård, ungdomskulturhus, förening, skola eller annan verksamhet.

Innehållet ger dig konkreta tips på aktiviteter och smarta lösningar.

Vi som har skrivit handboken är den ideella föreningen Kultur Ungdom och vi har en spelkonsulent som jobbar för att främja spelkulturen för unga. Vår spelkonsulent kan hjälpa dig som bor eller jobbar i Västra Götaland med tips och kontakter till din spelfestival! Kort sammanfattat: jobbar du med unga kan vi vara en samarbetspartner, men är du ung och arrangerar ideellt kan du också söka våra K-pengar för ditt event!

70%

av befolkningen spelar spel

77%

av unga spelar digitala spel regelbundet

Källa: Myndigheten för kulturanalys Kulturvanor 2025

Det behöver varken vara svårt eller dyrt att arrangera en spelfestival!

Allt handlar om att hitta och engagera lokala samarbetspartners och resurser!

Varför en spelfestival kanske du undrar? Spelkultur i form av dator- och tv-spel, brädspel, rollspel, figurspel, kortspel, cosplay, lajv och spelslöjd bara för att nämna några, är kulturformer som engagerar alla åldrar. Statistik visar att merparten av landets befolkning idag spelar spel, och många gör det regelbundet (Myndigheten för kulturanalys Kulturvanor 2025).

Att arrangera en spelfestival är ett roligt sätt att locka personer till er verksamhet och ett bra sätt att ge något tillbaka till lokala spelentusiaster och skapa nya mötesplatser.

VAR SKA VI BÖRJA

1 Inventera internt

Börja med att inventera vad ni själva har! Har ni spel på något sätt i er verksamhet? Har ni brädspele till en brädspelsbar, eller kanske personal som kan lägga arbetstid under eventet? Prata med personer hos er som är intresserade av spel och/eller redan håller i spelrelaterad verksamhet. Vad kan de tänka sig att hålla i för programpunkt under spelfestivalen?

2 Extern kartläggning

Efter er interna koll, gör en extern inventering på vad för organisationer, verksamheter, föreningar och företag ni har i samma stad eller närområde. Finns det kanske en spel- eller en schackförening? Håller biblioteket i rollspelsträffar? Har de datorer och tv-spel på fritidsgården? Finns det ett företag eller spelutbildning som kanske skulle vilja komma och visa upp sina spel?

3 Gör en skiss

Gör en skiss för festivalen. Utifrån det ni har hittat i era kartläggningar, vad för plats och lokal passar? När och hur lång tid ska festivalen vara? En helg- eller lördag drar till exempel ofta mer folk än en vardag. Personer spelar gärna spel till in på kvällen och brädspele kan ta lång tid att spela, har ni möjlighet att ha kvällsöppet? Kan ni ha ett café? Gör en omvärldsbevakning så att er festival inte krockar med andra större spelevenemang eller andra betydande evenemang i samma stad.

4 Samla lokala krafter

Samla den lokala kraften! Sedan är det såklart dags att kontakta de ni skulle vilja ha som samarbetspartners och se om och i så fall vad de skulle vilja hålla i för programpunkt. Kanske vill ni även leta efter sponsorer som kan sponsra med utrustning, mat eller dryck? Och om ni inte redan har gjort det, kontakta Kultur Ungdoms spelkonsulent som samarbetspart!

✓ Gratis? Gratis!

Vår rekommendation är att göra en spelfestival tillgänglig för så många som möjligt - och arrangera den utan vinstsyfte. Många unga har inte råd att betala inträde, även om det är en lägre avgift. Är det dessutom gratis så har ni mycket större chans att få fler samarbetspartners som vill ställa upp och bidra utan ersättning. Och ni kan ha funktionärer som till exempel arbetar i caféet.

TIPS PÅ SAMARBETSPARTNERS

Spelföreningar

Det finns säkert en spelförening i er stad eller i närliggande kommuner! Kika in Sveroks föreningsregister för att hitta de som finns hos er. Det brukar även finnas andra organisationer och sällskap som spelar, till exempel schack.

Bibliotek

Biblioteken har ofta någon form av spelutbud. Kanske har de rollspel, brädspele eller spelutrustning. En bra aktivitet att involvera biblioteket i är t.ex. högläsning av soloäventyr inför publik som får vara med och bestämma vad karaktären ska göra.

Fritidsgårdar

Många fritidsgårdar har spelaktiviteter för unga, antingen som de själva anordnar eller som görs av de unga själva. Ibland har de utrustning att låna ut, för tv- och/eller dataspel. Kanske har de unga som vill vara med och arbeta i ert café?

Hemslöjdsföreningar

Lokala hemslöjdsföreningar skulle kunna delta och erbjuda spelslöjd - att slöjda i spelkulturens tecken. Exempel på det är pixelbroderi, tälja spelpjäser eller kanske handsömnad till cosplay och historiskt återskapande.

Företag

Finns det företag i närheten som jobbar med spel? För att få tips och hjälp kan du prata med näringslivskontoret på kommunen. Ofta kan spelföretag vilja stärka lokalsamhället och komma ut och visa upp spel som de arbetar med eller har gjort.

Spelutbildningar

Har ni några spelutbildningar i området? Det kan vara allt ifrån högskola, gymnasium eller folkhögskola. Har de några studenter som är intresserade av att hålla i en programpunkt kopplad till det som de lär sig på utbildningen?

Kulturskolor

Ofta har Kulturskolor kurser i spelprogrammering, lajv, speldesign eller liknande. Hör om de kan komma och hålla i prova på programmering, testa lajv eller annat som relaterar till deras utbildningar/ämnen.

Museum

Har ni något relevant museum eller annan verksamhet i närheten som är relaterad till spel? Kanske har de en pågående utställning som de skulle vilja samarbeta kring.

Ung programgrupp

Samarbeta gärna med en programgrupp av lokala unga personer som kan hjälpa till att ta fram intressant innehåll och vara med i arbetet med dagen! Kanske är det samma unga som sedan även vill vara funktionärer under festivalen?

Studiefrämjandet

Studiefrämjandet arbetar med spelkultur och har både kompetens, utrustning och lokaler. De kan vara en utmärkt samarbetspartner för att anordna aktiviteter och kanske även bidra med volontärer.

Historiskt återskapande

Föreningar som sysslar med historiskt återskapande, och ibland även ridklubbar och hästföreningar, kan vara intresserade av att hålla workshops i att sy historiska kläder – intressant för både lajv och cosplay!

TIPS PÅ AKTIVITETER

VR

En station där besökarna får testa på olika VR-spel. Roligt både för den som spelar och de som tittar på! Ha en ansvarig person som visar hur det går till och som ser till att den som spelar håller tiden, det kan vara bra att sätta en maximal speltid per gång för att fler ska hinna testa.

Brädspelsbar

Ett antal brädspel för personer i olika åldrar som besökarna kan låna och spela i lokalen, se till att det finns ett antal bra bord att sitta vid. Ha gärna en person som kan hjälpa till med regler, men det går såklart även att ha den obemannad med skriftliga instruktioner.

Schack

Schack lockar många, och är populärt hos såväl unga som gamla. Ställ upp ett antal bräden så att besökare enkelt kan sätta sig och spela.

Högläsning

Ha högläsning ur ett soloäventyr, där åhörarna får vara med och bestämma vad karaktären ska göra genom handuppräknings. Soloäventyr kan finnas på bibliotek, eller att de tar in dem, men finns även i många olika utföranden på till exempel Science Fiction bokhandeln.

TV-spelsturneringar

Det är ofta mycket populärt med turneringar i exempelvis Mario Kart eller Fifa. Låt besökare anmäla sig och spela på storskärm, gör ett turneringsschema med vem som möter vem. Ha gärna ett litet pris till de som kommer på prispallen.

Café

Hjärtat av varje festival eller konvent. Sälj snacks, dricka, godis och kanske enklare saker att äta. Bemannas av befintlig personal eller kanske funktionärer.

Cosplay

Låt deltagarna träffas för en meet-up och/eller visa upp sina cosplaydräkter genom antingen en uppvisning och/eller en tävling där ni har ordnat priser. Ha anmälan på plats och låt besökarna rösta fram ett resultat, eller utse en jury.

Rollspel

Ha kortare prova-på rollspel där ni har ordnat spelledare. Eller kanske arrangera live-rollspel på scen!

FLER AKTIVITETER

Ritstation

En enkel programpunkt som passar yngre är att ha en ritstation med olika färgpennor och papper. Skriv ut exempel på pixelart eller spelfigurer att färglägga eller rita av.

Pärllplattor

Ha en station där besökarna kan göra pärllplattor. Här krävs det dock en person som kan övervaka och hjälpa till med strykjärnet så att besökarna kan göra klart sina figurer. Skriv ut exempelbilder på olika spelrelaterad pixelart.

Tipspromenad

Anordna en tipspromenad med spelfrågor! Få besökarna att gå runt i lokalen och se de olika stationerna. Kanske har ni en fråga relaterad till varje station/programpunkt?

Miniatyrmålning

Måla din egen figur till rollspel eller figurspel! Se till att ni har några färger och penslar och kanske ge ut en miniatyr som besökarna kan måla? Denna programpunkt kostar lite mer, men kanske kan ni få någon att sponsra er?

Bygga lego

Roligt för många åldrar! Tekniklego eller vanligt - det finns många möjligheter. Kan enkelt vara obemannat.

Spelslöjd

Testa på olika tekniker inom spelslöjd. Kräver en person som visar hur det går till. Förslag på testa-på-aktiviteter kan till exempel vara pixelbroderi, tälja spelpjäser eller trollstavar, sy en penningpung, måla ett spelbräde eller att göra spelfigurer i trolldeg.

Alla åldrar passar!

Det är inte svårt att göra en festival som passar alla åldrar. Blanda aktiviteter som riktar sig till olika målgrupper - VR och turneringar för äldre ungdomar, ritstation och pärllplattor för yngre barn, brädspel och schack för alla!

Bilder från 2025 års Spelslöjdsfestival, arrangerad av Kultur Ungdom. Fotograf: Elin Åström

SPRIDNING

Sprid ordet!

Sen gäller det så klart att sprida information om er festival! Unga vill gärna ha affischer på naturliga mötesplatser, som exempelvis busskurer, bibliotek eller vid skolor. Posta reklam i lokala vad-händer-i-ort-grupper på sociala medier. Men framförallt, ta hjälp av era samarbetspartners med att sprida ordet för att nå ut till fler! Be dem marknadsföra och sätta upp affischer.

UNDER FESTIVALEN

Festivaldagen

Eftersom ni troligtvis har gjort ett upplägg där alla ansvarar för sin egen programpunkt är bemanningen redan klar. Ni som arrangörer är de som ser till att alla har vad de behöver. Om möjligt - bjud gärna era medarrangörer och eventuella funktionärer på fika! Det viktigaste för att göra funktionärer glada är att se till att de inte är hungriga och har lagom med uppgifter inkl. pauser.

AVSLUT

Utvärdera

Se till att göra en utvärdering med de som har varit involverade. Fråga vad som var bra och vad som skulle kunna göras bättre. Detta är ovärderlig info inför nästa festival!

Återkoppla

Återkoppla gärna till Kultur Ungdoms spelkonsulent om hur det gick för er, så kan era erfarenheter komma med i framtida uppdateringar av denna handbok.

Bilder från Kultur Ungdoms 30-års fest under 2024. Fotograf: Kalle Lantz

OM KULTUR UNGDOM

"Vi backar din idé"

Vi på Kultur Ungdom brinner för spelkultur i alla dess former: från dator- och tv-spel till brädspel, rollspel, figurspel, kortspel, cosplay, lajv, spelslöjd och mycket mer. Vi hjälper unga att arrangera LAN, släppa ett nytt rollspel eller anordna cosplayträffar. Ger bidrag för att dra ihop ett game jam eller kanske hjälp med att hitta en lokal till ditt konvent eller lajv.

Vi hjälper till med att förverkliga ungas drömmar inom spelkultur och kan bidra med både pengar, idéer, kontakter och erfarenhet. Förutom att stötta enskilda projekt arrangerar vi även större evenemang som Spelslöjdsfestivalen.

VAD ÄR SPELSLÖJD?

Spelslöjd är där slöjd möter spelkultur, allt ifrån att skapa dräkter, smycken, spelpjäser, rustningar och andra föremål som hör till redan existerande eller till dina egna spelvärldar. Spelslöjd förenar traditionellt hantverk med nya material och uttryck och ger utrymme för fantasi, gemenskap och skaparglädje.

Vill du veta mer?

✉ spel@kulturungdom.se

🌐 www.kulturungdom.se

Skanna QR-koden

Besök kulturungdom.se/spel för mer information!

Spelfestivalhandboken är skapad hösten 2025

av Sanna Vuorenmaa, spelkonsulent på Kultur Ungdom